

Les informacions tendencioses

L'ofensiva dretista s'extén a més enllà de les fronteres

Ahí, colpejant la informació que sobre una suposada actitud del general Sanjurjo, director de la guàrdia civil, publicava "Le Journal", de París. Aquesta informació, que com era d'esperar, ha estat categòricament desmentida, l'hem vista, després, reproduïda a molts altres diaris francesos, escapant-se així, per tot arreu, l'espècie de què el país està abocat a una dictadura o a quelcom que pot ésser pitjor.

El corresponent que "El Journal" té a Madrid, no sabem a quins mòbils haurà obeït en trametre la tendència nova. Cal que el poble les coneixi aquestes manobres, doncs coneixent-les pot ésser més fàcilment trobar les mans amagades que mouen els fils del descordit, responnent probablement a una maniobra definida.

I no és "Le Journal" solament el diari parisienc que es complau en escampar les notícies tendencioses.

"L'Ouvrier", publicava ahir, un article signat per Maurice Ajam, en el qual hom pintava la situació de la península en tons tan negres, tan pessimistes, que havien forçosament d'escarriar al lector incaute. Dit article — en el qual es comenten uns judicis de M. Dominique — acaba així:

"Anarqua entre els individus anarquia entre les províncies: heus ací l'Espanya.

M. Dominique no és pas benèvol amb els governants actuals. I diu:

Espanya, avui, mal guardada per fantomes és presa fàcil. Soldat o civil, polític de dreta o d'esquerra, no li manca més que un home...

Els homes són molt escassos, i Primo de Rivera és molt...

L'ofensiva dretista — que sospitem és més ampla i més ben calculada del que creïem — traspassa, pel que es veu, les fronteres. La insinuació maligna es veu clara en aquestes informacions falses. I les suggestions malèvols arriben fins a suposar velleïtats dictatorials en polítics prestigiosos.

"Le Journal" d'ahir, acaba una informació de Madrid, del seu corresponent, dient així:

"Com es veu, per les manifestacions violentes que, molt sovint, afigeixen certes regions d'Espanya, el període que travessen és molt crític i inquietant. El discurs del senyor Melquíades Álvarez és el segon advertiment que reb el Govern. No seria, doncs, gens sorprenent que el senyor Alexandre Lerroux, imposat, per una banda, per militars desistosos de veure l'ordre militar restablert a Espanya, i per altra pels ciutadans de tots els partits d'ordre, prenguessi el poder per a mantenir, amb tota fermesa, la bandera republicana."

Cal, doncs, vigilar les maniobres de les dretes més enllà de la frontera. I barrar-los-hi el pas d'una manera ferma i definitiva.

LA LLUITA PER A LA INDEPENDENCIA HINDÚ

El Comitè Executiu del Congrés Panhindú ha acabat els plans per a la gran campanya de desobediència civil

Han estat organitzats seixanta «Consells de Guerra» per substituir-se segons les necessitats de la campanya

La policia s'ha incautat dels locals on es reuneixen les seccions del Congrés

Bombay, 6.—Coincidint amb la detenció dels més significats caps del moviment nacionalista, la policia s'ha incautat de tots els locals a on es reuneixen les diferents seccions del Congrés.

S'ha observat la presència de grups de voluntaris per la campanya de desobediència civil, davant les tendes de teixits anglesos, per conecionar als compradors. Però la tranquil·litat, per ara és absoluta.—Fabra.

El Comitè Executiu del Congrés ha acabat els seus plans de desobediència

Bombay, 6.—Hom creu saber que el Comitè Executiu del Congrés Pan-Indi ha acabat ja els seus plans per a la campanya de desobediència civil, i s'espera només la publicació de les ordenances del govern en la "Gazeta de Bombay", per a actuar energíicament en el sentit indicat.

També s'han establert torns per a substituir-se en la direcció del Comitè Executiu, a mesura que siguin detinguts els caps.—Fabra.

Les organitzacions declarades il·legals arriben a 500

Bombay, 6.—Totes les organitzacions adherides al Congrés Pan-Indi han estat declarades il·legals. Així afecta a unes 500 organitzacions.—Fabra.

L'organització nacionalista vol tenir la màxima eficàcia i agilitat

Lahore, 6.—La constitució de Comitès executius de les diverses organitzacions del Congrés ha estat suspesa, i en el seu lloc s'ha acordat fer nomenaments isolats a favor de persones que estan investides de les mateixes facultats que s'atorgaven als Comitès.—Fabra.

Les detencions efectuades entre els caps nacionalistes arriben a 40

Bombay, 6.—Entre els prestigiosos caps del moviment nacionalista hindú que han estat detinguts, figuren Witalhal Patel, ex-president de l'Assemblea legislativa índia, així com el president i vice-president del Comitè Executiu del Congrés local i un redactor del Bombay Chronicle. En total les detencions són 40.

Els "parsons" de Bombay, secta d'importants comerciants d'aquesta ciutat han format algunes organitzacions per defensar els drets de la seva comunitat entre els elements que es dediquen al tràfic de teixits i begudes, que són els rams més amenaçats per la campanya de boicot anunciada.—Fabra.

El successor de Patel ja ha estat detingut

Patna, 6.—Rajendra Prasad, designat per a succeir Patel, ha estat detingut junt amb altres caps del Congrés, a Bihar.—Fabra.

Però Prasad ja té un altre successor

Bombay, 6.—El doctor Anfar ha estat designat per a succeir Rajendra Prasad, detingut ahir.

Les reunions a favor de Gandhi han estat prohibides a Bombay i en tot el país.—Fabra.

Topades entre nacionalistes i policia

Benarés, 6.—La policia ha tractat inútilment de dispersar a bastonades gran nombre de partidaris de Gandhi, els quals estaven celebrant una reunió il·legal.

Els gandhistes agrediren la policia a cops de roc, i els agents es veleren obligats a dispersar llurs armes. Fins ara hom ignora el nombre de víctimes. Solament se sap que hi ha un mort.—Fabra.

Hi ha agitació i la policia ha estat reforçada

Poona, 6.—Amb motiu de la detenció dels caps en nombre de 12, del Congrés Local Pan-Indi, s'observa molta agitació i la policia ha hagut d'ésser reforçada.

Litvinoff, que presidirà la delegació de la República dels Soviets a la Conferència del Desarmament

IMPRESSIONS DE VIATGE

Unes hores a Tolosa que ens fan recordar temps passats

(Del nostre enviat especial JOSEP FONTBERNAT)

Esperant a Tolosa l'hora del tren que tenia de portar-nos a París. Mr. Daurat em recordava anècdotes i fets ocorreguts en aquell temps que Tolosa donava hospitalitat a tants catalans que preparaven el moviment de l'alliberació de Catalunya.

Cada dia arribaven a la ciutat comtal del Garona nous contingents de joves catalans. Els uns desertors dels exèrcits monàrquics, els altres perseguits per la dictadura. Inútil dir que tots anaven desprovets dels més elementals mitjans de vida. Era necessari legalitzar la seva situació a l'estranger i urgentíssim trobar-los treball perquè poguessin viure. Encara més! Havíem de protegir-los de la descarada intervenció de la policia espanyola, la qual s'amagava dintre els consolat amb càrrecs d'agregats i de secretaris i que no eren altra cosa que lacais de Martínez Anido, disposats a fel el que calgués per tal de molestar i de perjudicar a l'exiliat que buscava viure per a poder lluitar.

Em consta que un policia nomenat Fernández i que era el nostre botxí, ara gaudeix d'un càrrec important a l'ambaixada espanyola de Lisboa. No parlem d'aquell consol nomenat Gullón i nebot de Garcia Prieto, que actualment es ascendit i traslladat a Marsella.

La República espanyola ja tindrà temps de penedir-se, per no haver destituït des del primer ambaixador fins al darrer guàrdia civil.

Arribaven a Tolosa homes de tots els oficis i recomanats per personalitats catalanes. Moltes d'aquestes personalitats que ara mal parlen de nosaltres i que ens insulten amb difamacions sovint grotesques.

—De què feu vos? Quin és el vostre ofi?

Gairebé tots eren dependents de comerç. Estudiants, mecànics, fusters, paletes!...

En Rovira, el nostre anyorant company que actualment és a Mèxic, em portava tants com podia a la fàbrica que Uralita té a Tolosa i de la qual ell n'era un encarregat. El director, un militar francès retirat, feia els ulls grossos, malgrat i saber que eren revolucionaris catalans i que cap d'ells era especialitzat en aquella classe de treball. El saltres, amb un mot de recomanació, els enviaven a Latecoère. Latecoère és la fàbrica d'avions de la Companyia General Aeropostal. Allà eren rebuts

per Monsieur Daurat, i pel sol fet d'ésser catalans, amics d'ell, immediatament quedaven llogats i feien el que podien: de fuster, de mecànic, de manobre! Monsieur Daurat estava sempre content dels nostres recomanats.

Un dia d'hivern varen arribar a Catalunya dos joves morts de fred i sense un cèntim ni un paper.

Els vàrem rebre el millor que vàrem poder. I, un cop refets, varen entrar tots dos a Latecoère.

Un d'ells (ignoro el nom de tots dos) va ésser posat en un taller revisor de motors. A la primera tarda, va esclatar-li a les mans un canó d'aire comprimit, ferint-lo tan greument, que va morir aquella mateixa tarda a l'Hotel Dieu, hospital municipal de Tolosa.

Aquell home era un futur soldat de Catalunya. La seva despulla fou coberta amb la bandera barrada i reposa al cementiri de Tolosa, com la del company català reposa a Brusselles, i la de Martí Vilanova a Figueres.

Els nostres adversaris, els que ara volen acaparar el patriotisme, no podran comprendre mai els moments de dolor que hem passat en terres estrangeres, malgrat i haver fet semblant d'acceptar-los alegrement.

Monsieur Daurat, passant d'una cosa a l'altra, va demanar-me pel nostre gran violinista Francesc Costa.

Efectivament, Francesc Costa va venir a Tolosa per a donar-hi un concert, organitzat per aquella Choral Deodat de Severac, d'anoyrada memòria, i que jo vaig tenir l'honor de dirigir i de fundar. No era possible a Tolosa, trobar un pianista que acompanyés dignament el nostre il·lustre artista.

Jo sabia que Monsieur Daurat, s'havia casat feia poc amb una nomenada pianista marsellesa, Mademoiselle Blanc. Acompanyat pel president de la Choral, l'inoblidable doctor Soullé, vàrem anar a demanar-li el seu concurs. Quina no fou la nostra sorpresa, en dir-nos madame Blanc-Daurat que havia conegut a Francesc Costa a París i que l'havia acompanyat. Inútil dir amb quin goig Francesc Costa vingué a Tolosa, per a retrobar la seva il·lustre acompanyatriu.

Francesc Costa va ésser convidat a fer el viatge de retorn en avió, el qual acceptà amb una certa emo-

ció. Malauradament un oficial d'aviació va intervenir en la conversa i va dir a Francesc Costa que el viatge era esplèndid i que solament els "trous d'air" eren desagradables.

Francesc Costa va decidir tornar amb el tren, després d'haver-se fet explicar el que era un "trou d'air".

Monsieur Daurat, saltava de record en record, i em deia com Tolosa ha trobat a faltar la Choral Deodat de Severac, la qual va fer conèixer tants de músics catalans. Els germans Pichot, Bonaterra, Lamotte de Grignon, Vendrell, Mercè Plantada, el mestre Burguñó!... El primer cop que vingué la cobla de Perelada i que va desvetllar el son de l'Occitània!

I, respectuosament, va demanar-me noves del President Macià. Monsieur Daurat, havia conegut el President Macià en aquell mes de setembre de l'any 1923.

Francesc Macià volia llançar el seu manifest al poble de Catalunya i ho volia fer ell mateix. Dificultats insuperables varen fer la cosa impossible, malgrat que monsieur Daurat i posés tota la seva bona voluntat.

Unes hores a Tolosa recordant els darrers anys de la dictadura, fan comprensible la nostra tolerància envers certa gent que volen amargar-nos la llibertat — poca o molta — que nosaltres hem conquerit a força de sacrifici i d'abnegació.

Ara, Tolosa dona hospitalitat a uns altres exiliats. Ningú els coneix, però. Aquests, no poden portar-hi, ni cançons, ni glòries, ni misèries! S'amaguen darrera la vergonya de gent que no va acceptar el combat, perquè estaven acostumats a matar per l'espallida.

Un ministre de la dicadura, un ministre dels més grotescs, es deia Yanguans — ara no té nom — confia venir a Espanya abans de tres mesos. Així ho ha dit a Tolosa a persones que jo coneix. Com Cambó, també vol venir. Faran de republicans.

Volen consolidar la República ara que és major d'edat.

La República té, però, de recordar-se que aquests homes la insultaven i li negaven el pa i la sal quan la República era un infant que acabava de néixer, dintre d'un país ple de misèria, perquè aquests mateixos "senyors" ho havien tot robat.

JOSEP FONTBERNAT
París, gener 1932.

A través de la Història

Els horrors de la guerra condemnats pels grans homes

Tornen els polítics de tot el món a intentar una nova ofensiva contra les guerres. No és pas d'avui ni d'ahir aquest anhel de pau en els homes.

Avui, com ahir, la humanitat la repudia, però, com si fos un sarcasme, la història humana de cada dia desmenteix els pensaments pacifistes dels grans homes.

Heus ací el que s'ha dit, a través de la història, contra la guerra...

Tan prompte com un estat augmenta el que ell anomena les seves

cadàvers els rius i assoliren un lloc a l'Olimp. *Lactanci.*

La guerra és una malaltia maleïda i horrible que s'apodera de totes les nacions i a la qual, amb el temps, cura la naturalesa. — *Voltaire.*

Les armes i les guerres acabaran algun dia; doncs no es veritat que la terra estigui àvida de sang. La guerra és maleïda de Déu i dels homes que la fan i tenen d'ella un secret horror; i la terra no clama al cel res més que per demanar-li l'aigua fresca dels seus rius i el rosa pur dels núvols! — *Alfred de Vigny.*

La guerra és un acte pel qual un poble resisteix a la injustícia al preu de la seva sang. — *Lacordaire.*

La guerra civil és el regnat del crim. — *Cornèille.*

S'establirà de poble en poble un equilibri de forces que, contentint-los a tots en l'exercici de llurs recíprocs drets, farà cessar llurs bàrbares mètodes guerrers i sotmetrà als poders civils el judici de llurs diferències. — *Volney.*

Presentar nostres pits als cops dels altres, sí; afusellar a nostres semblants, ja! No és una defensa: és un crim! — *Tolstoy.*

Una sola mort fa un criminal; moltes morts produeixen un heroi. — *Marx.*

Hi ha quelcom més ridícul que el que un home tingui dret a matar perquè visc d'aquest costat de la mar i el seu príncep està barallat amb el meu, encara que jo res tingui a veure amb ell? — *Pascal.*

Em plau proclamar-ho altivament: el temps de les conquestes ha passat per a no tornar més; perquè no és traspassant els límits del seu territori que una nació es farà honorable i poderosa. Es posant-se al front de les idees, fent prevaldre la justícia i el dret. — *Napoleó III.*

Es castiguen els homicidies que els particulars cometem. Què direm, llavors, de les guerres, d'aquestes que anomenem glorioses, perquè destrueixen nacions enteres? L'amor de ridors són flagells més funestos a la humanitat que els diluvis i els terratrèmols. Alexandre, bandit des de la seva infància, destructor de nacions, estemava com un bran bé ésser el terror del home. — *Séneca.*

trope, els altres augmenten les seves; de sort que l'únic que hom logra és la ruïna de tothom. — *Montesquieu.*

Anatema per a les victòries que no han servit per a la llibertat de la pàtria i foren la vanitat d'un conqueridor! — *Chateaubriand.*

L'insult, la calúmia, no són més tolerats entre els estats i els governants que els representen que entre els particulars; s'atempta contra l'libertat i l'honor; i quan l'ultimatge es dirigeix a una nació feble, incapaç de defensar-se, equival a afegir la covardia al crim, és com si un mateix es deshonora. — *Anatole France.*

La guerra és una cosa tan horrible que em sorprèn com un sol home no atomeritza als homes. — *Boswell.*

Aquell que mata a una sola persona es considera com un criminal... Però, mateu milers d'homes, inundeu la terra de sang, infecteu de

UNA CARTA DEL SENYOR LATECOÈRE

Desmenteix que sigui l'autor de cap acord franco-alemany

París, 6.—A propòsit dels rumors circulats sobre les suposades negociacions per a la constitució d'un trust franco-alemany de línies aèries, el diari "L'Homme Libre", publica avui una carta del senyor Latecoère, en la qual diu:

"No sóc autor de cap acord franco-alemany, com el que es tracta. No he abrigat per ara el propòsit de traslladar-me a Berlín. Si algú m'hagués consultat sobre l'esmentat projecte, hauria manifestat el meu punt de vista totalment contrari a les línies generals que les informacions suposen en els autors de l'esmentat conveni — Fabra.

UNA OBRA FANTÀSTICA

La ciutat mundial

En les cartes de felicitació d'any nou que la Unió d'Associacions Internacionals ha enviat a tots els grups que ella reuneix sota la seva protecció, ha anunciat que dita Unió entreuveu des d'ara l'estudi de la crisi general actual i que espera arribar a les següents conclusions:

I. Reunir un Congrés mundial d'associacions internacionals per determinar les Directives comunes.

II. Elaborar un plan mundial per a coordinar i completar conjuntament les resolucions i els vots particulars de les associacions internacionals.

III. Fer instaurar una Constitució mundial que prepararan unes Comissions mundials, compostes per delegacions d'associacions i de tots els Governos del món.

IV. Establir la Ciutat mundial, concebuda especialment, pel lloc de concentració de les associacions, i d'on surtin tots els treballs d'organització i realització del món.

V. Establir una Crisi a totes les Associacions per a que el facin conèixer les seves iniciatives.

El clixé del dia

La venda ambulanti

Cada dia funcionaris de mercats i guardies d'assalt, lluren combats contra la venda ambulanti, veritable plaga ciutadana. Els venedors fugen, insulten, verdem paneres i queviures... i a l'endemà tornen. Hi tornen amb tossuderia ocupant els mateixos llocs, venent a la mateixa clientela embrotant els mateixos clients i perjudicant als mateixos industrials.

Suposem que la venda ambulanti no serà mai extingida. Revivirà així que la campanya afuixi i encara que afuixi. Els carrers propers als mercats i certs carrers predestinats — com aquest que la fotografia ens mostra — seguiran

Observacions

L'ex-ret ara ja intervé.

I en una d'aquestes, al "New Book Magazine", diu així:

"He intervingut regnar com un rei modern — diu don Alfonso — en el país de tradicions reials més antigues. M'he esforçat en crear una democràcia que no fos en profit dels demagogos, que fan política cridant. He lluitat per a reconciliar els dogmes ortodoxos de l'Església catòlica amb les més atrevides teories de la ciència moderna, i he cregut sempre en la necessitat de què el meu país es convertís en una nació amb gran desenvolupament industrial, quan Espanya conserva un caracter purament agrícola."

D'això, se'n diu, senzillament, tenir molta "barra".

Els socialistes, segons diuen de Madrid, no estan contents. I hom preveu esdeveniments.

I via lliure.

"El Diari Mercantil", des de primer de mes sortirà en català.

I hom diu que sortirà en regionalista.

Esperem.

Diuen els d'"El Correo Catalán" que són monàrquics, però no absolutistes.

Els quedem molt agrats.

Uns quants milers de mallorquins han lluitat un missatge d'adhesió al senyor Joan March.

Com a bons democràtes, nosaltres respectem totes les opinions.

I tots els gustos!

El pati de la Generalitat. Són set del vespre. Per l'escaia de pedra — la de servei — puja el senyor Anguera de Sojo, que aquell migdia ha deixat el càrrec. Torna a baixar l'escaia de pedra als pocs minuts.

Silenci. Quietud. Fosca.

El senyor Anguera de Sojo surt...